

ZAKLJUČAK

Analizom podataka o individualnoj pripadnosti alternativnim fenotipovima prisustvo i odsustvo dlaka na srednjoj falangi prstenjaka u uzorku od 5260 bosanskohercegovačkih osnovaca (koji potiču iz deset lokalnih populacija) ostvareni su slijedeći osnovni nalazi.

Učestalost recesivnog fenotipa (odsustvo dlaka na srednjoj falangi IV prsta) u ukupnom uzorku stanovništva Bosne i Hercegovine iznosi 42,26% ($q_d = 0,65$), a u grupi obuhvaćenih lokalnih populacija varira od 27,02% ($q_d = 0,52$) do 56,90% ($q_d = 0,75$); veliku većinu uzoraka, međutim, obuhvaća karakteristični raspon variranja vrijednosti ovog parametra od 34—50%. U međusobnim poređenjima ispitanih uzoraka, signifikantne razlike u tom pogledu su nađene u 71% (od 45 mogućih) komparacija. Analiza standardizovane Valundove varijanse alelogenskih frekvencija ($6^2/pq = 0,0295$) dopunjuje te nalaze podatkom da posmatrani fenotipski sistem spada u grupu po kojima su proučavane lokalne populacije stanovništva Bosne i Hercegovine znatno heterogenije nego po nekim drugim pokazateljima genetičkog sastava populacije.

U poređenju sa djevojčicama, među dječacima se recesivni fenotip značajno frekventnije javlja u dvjema lokalnim populacijama (Orahova i Rakitno) u sveukupnom uzorku (dječaci: 44,13%, djevočice: 39,85%; $p < 0,001$); na osnovu raspoložive literature, međutim, prije bi se mogli očekivati suprotni nalazi.

Konstatovana frekvencija recesivnog fenotipa u ukupnom uzorku, uklapa se u raspon variranja vrijednosti ovog parametra u skupu odabranih dijelova svjetskog stanovništva, ali se pritom značajno razlikuje od drugih do sada ispitanih uzoraka Jugoslavena.

Posmatranjem spacijalne distribucije relativne učestalosti recesivnog alelogena (q_d) nisu zapažene bilo kakve određene klinalne tendencije, niti regionalno grupisanje karakterističnih vrijednosti ovog pokazatelja.